

LEDEN 2019

ČÍSLO 1

ROČNÍK XVII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

**Miloš
Pešek**

Do nového
roku vám
přeji hlavně
vděčnost

3	Úvodník hejtmana Západočeská univerzita zve na dny otevřených dveří Kraj čekají soutěže hasičů
4	Rozhovor s Marcelou Krejsovou
5	Horáždovickem jezdí prodejna Špičák se na sezonu zmodernizoval
6	Živnostník je kůň, co táhne provoz
7	Kraj bude i v novém roce podporovat kulturu Kalendář akcí Plesové tipy
8	Dráteníci, dudáci a košíkáři žijí Památka Plzeňského kraje
9	Hurá na běžky! Dvě běžkařské magistrály – Brdy a Šumava
10	Rozhovor s Milošem Peškem
12	EDUPix pomůže ztraktivnit fyziku na gymnáziích Informace k přijímacím zkouškám na střední školu
13	Projekt Restart pro dětské domovy Stavební úpravy na gymnáziu Ludka Pika Sportovní talent
14	Nemocnice Plzeňského kraje podpořily studentský veletrh
15	Ceny dětem v pěstounských rodinách předala Nela Boudová Návštěva hejtmana v sociálních zařízeních
16	Hydepark
18	Doprava

Plzeňský kraj

Vydává:
Plzeňský kraj
Náklad:
271 800 kusů

Redakční rada:

Miroslav Anton, Světlana Budková,
Václav Cinádr, Markéta Čekanová,
Jana Filípková, Ivo Grüner,
Jiří Leščínský, Michal Marek,
Alena Marešová, Jindra Radová,
Aneta Vaňousová,
Eva Šafránková, Jan Šašek,
Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály
Foto na titulní straně:
Josef Adlt

Cena hejtmana za záchranu života

Máte ve svém okolí někoho, kdo vloni
přispěl k záchraně lidského života?

Pošlete nám do 10. února 2019 nominaci
s popisem tohoto výjimečného činu společně
s vyplněným kuponem (viz níže).

Cenu hejtmana za záchranu života 2018
**udělí hejtmán Josef Bernard na základě
nominací obyvatel Plzeňského
kraje v březnu.**

NAVRHUJI NA CENU HEJTMANA ZA ZÁCHRANU ŽIVOTA 2018

Jméno, adresa, telefon/email: .....

Za tento výjimečný čin: .....

Moje jméno a adresa: .....

Můj telefon a email: .....

Tento kupon vystřihněte a s popisem výjimečného činu a kontaktem na Vás a nominovaného zašlete **do 10. února 2019** na adresu: **Plzeňský kraj, kancelář hejtmana, Škroupova 18, 306 13 Plzeň** nebo elektronicky na cenahejtmana@plzensky-kraj.cz.

Vážený občané, milí obyvatelé Plzeňského kraje, dovoluji Vám popřát pevné zdraví a hodně štěstí do nového roku. Rok 2019 je rokem, kdy si budeme připomínat 30 let od pádu železné opony, 30 let znovu nabití svobody, 30 let od doby pádu totalitního režimu a nastolení demokracie. Po mě osobně to bylo velmi důležité období a jsem přesvědčen, že by se měl rok 1989 připomínat zejména mladým lidem, kteří dobu před rokem 89 nezažili a vše, co je pro ně dnes dostupné berou jako samozřejmost.

S novým rokem vždy přicházejí předsevzetí, proto za Plzeňský kraj mohu slíbit, že v roce 2019 budeme pokračovat v nastavené cestě, a to jak v oblasti dopravy, kde stále zvyšujeme množství opravných komunikací, tak v dopravě veřejné, kde zvyšujeme komfort cestujících. Dále se soustředíme na naše nemocnice, kde děláme vše proto, aby pacienti byli spokojeni jak s péčí, tak prostředím nemocničních zařízení. Máme v plánu hodně investovat do oprav našich budov, v nichž sídlí střední školy, ale myslíme i na životní prostředí i sociální služby.

Je před námi tento rok hodně práce, ale mohu říci, že se na ni těším.

Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje

Západočeská univerzita zve na dny otevřených dveří

Všechny tři technické fakulty Západočeské univerzity v Plzni se letos poprvé spojily a pořádají den otevřených dveří v jednom termínu – ve středu 30. ledna. Fakulty strojní, elektrotechnická a aplikovaných věd tak chtějí dát uchazečům o studium na výběr.

Na fakultě strojní začne den otevřených dveří v 9 hodin a kromě bloku zajímavých přednášek či exkurze do laboratoří bude jeho součástí také seznámení s partnery fakulty.

Fakulta aplikovaných věd představí návštěvníkům pracoviště fyziky, geomatiky, matematiky, kybernetiky, informačních technologií, mechaniky a stavitelství. Dojde na praktické ukázky prací vědců i stu-

dentů a den zpestří i zahájení středoškolské programátorské soutěže Pilsprog.

Fakulta elektrotechnická bude uchazečům svoji činnost prezentovat už ve vstupních prostorech, program pak návštěvníky zavede na prohlídku a představení vybraných laboratoří. Uchazeči se dozvědí, co lze na fakultě studovat, jaké najdou po studiu uplatnění nebo jak lze s fakultou spolupracovat. Technické fakulty sídlí v kampusu ZČU na Borech. Podle jejich vedení mírně vzrostl v posledních letech zájem o studium technických oborů. Studenti si uvědomují, že získají nejen kvalitní vzdělání, ale po absolvování také lepší společenské postavení a vyšší platy.

Během celého ledna se budou dny otevřených dveří konat i na ostatních fakultách ZČU – filozofické, právnické, ekonomické (v Plzni i v pobočce v Chebu) a pedagogické. Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara a Fakulta zdravotnických studií se zájemcům prezentovaly už vloni.

Fakulta filozofická

15. 1. 2019

Sedláčkova 15, Plzeň

Fakulta ekonomická

22. 1. 2019

Univerzitní 22, Plzeň

25. 1. 2019

Hradební 22, Cheb

Fakulta právnická

23. 1. 2019

sady Pětatřicátníků 14, Plzeň

Fakulta pedagogická

25. 1. 2019

Veleslavínova 42, Klatovská

51, Chodské nám. 1, Plzeň

Fakulta elektrotechnická

30. 1. 2019

Univerzitní 26, Plzeň

Fakulta strojní

30. 1. 2019

Univerzitní 22, Plzeň

Fakulta aplikovaných věd

30. 1. 2019

Technická 8, Plzeň

Kraj čekají soutěže hasičů

V Plzeňském kraji je pořádání soutěží v požárních sportech na velmi dobré úrovni a ještě přibudou. V následujícím roce čeká hasiče mnoho akcí, jako jsou například krajská

kola soutěží Plamen, v disciplínách TFA a ve vyprošťování nebo také výtvarná soutěž Požární ochrana očima dětí. V našem regionu funguje bez mála osm set sborů dobrovol-

ných hasičů, které mají téměř 36 000 členů. V jejich řadách samozřejmě nechybí ani děti. Na roli hasiče se jich ve sborech dobrovolných hasičů připravuje na 5 tisíc.

Kraj přidává všude

6 miliard 200 milionů korun - takové příjmy předpokládá v letošním roce Plzeňský kraj. Naproti tomu utratit hodlá miliard sedm. Část tohoto schodku zapraví z rezervního fondu a část pokryje úvěr, jak vysvětluje ekonomická náměstkyně hejtmana Marcela Krejsová.

„Úvěrový rámec potřebujeme k tomu, abychom mohli předfinancovat projekty, které chceme spolufinancovat z fondů Evropské unie. Celkem jde o pět miliard, a to z vlastních zdrojů zaplatit nemůžeme. Použijeme tedy úvěr a jak nám budou peníze z Evropy přicházet, budeme ho hned splácet,“ objasňuje a dodává, že si kraj půjčuje jen tu část, která se mu vrátí z evropských fondů. Vlastní podíl kraje a neuznatelné náklady projektů bude financovat z Rezervního fondu.

Jak tedy vypadá rozpočet pro rok 2019?

Všichni dostanou trošku víc než loni. Když se ekonomice daří, není důvod šetřit. Takže přidáváme na mzdy a platy v našich příspěvkových organizacích. Více peněz půjde i do dopravy. Dráhy a autobusoví dopravci dostanou o deset procent víc na dopravní obslužnost. 640 milionů půjde do dopravních staveb a dalších 50 milionů je plánováno na cyklostezky.

Nevidím tu výstavbu západního kruhu Plzně.

Ten je uveden v kapitole Individuální projekty. Bude nás stát 1,6 miliardy a je to právě jedna z těch položek, které je zapotřebí předfinancovat z úvěrového rámce. Kromě něj do Individuálních projektů spadají i další silniční stavby, jako je třeba napojení severního Rokycanska na dálnici nebo dokončení oprav Dolan-

ského mostu. A jsou tu i projekty ve školství.

V kapitole Evropské fondy tvoří největší položku provoz Domu Plzeňského kraje v Bruselu. Opravdu ho kraj potřebuje?

Jde o tři miliony korun, což není z hlediska rozpočtu zásadní částka. A efekt, který přináší, je významný. Zbyněk Prokop, který tam náš kraj zastupuje, odvádí skvělou práci. Díky němu máme přímou cestu k těm bruselským politikům a úředníkům, které v tom kterém případě potřebujeme, a tak se nám daří vyjednat velmi dobré podmínky nebo získávat skutečně relevantní informace, když nám česká ministerstva třeba mění pravidla dotací v jejich průběhu.

V oblasti kultury rozpočet pamatuje na dokončení několika významných staveb. Které to jsou?

Dokončíme opravy vodního hamru v Dobříví a dostavbu Mariánské Týnice. V roce 2020 chceme mít hotovou rekonstrukci Semlerovy rezidence v Plzni. Je tu i vybudování sklářského muzea v Kašperských Horách, expozice lidové architektury v Chanovicích nebo nová stálá expozice v muzeu v Klatovech.

Mezi kulturními projekty jako takovými letos počítáme i s akcemi ke třicátému výročí roku 1989 a pádu železné opony. Grant na literární tvorbu jsme navýšili na trojnásobek, na tři

miliony. A víc peněz dostane i Plzeňská filharmonie.

Jak vypadá rozpočet v oblasti sociální?

Předpokládáme dokončení transformace Centra sociálních služeb ve Stodě. Řešit musíme i kapacitu domova v Kralovicích a velkým problémem je Ústav sociální péče v Liblíně, který sídlí v barokním zámku, což je naprosto nevyhovující.

V investicích ve školství je uvedeno pořízení stáda krav. O co jde?

Střední zemědělská škola, kterou kraj zřizuje, potřebuje stádo krav, aby se studenti mohli naučit robotické dojení. Takže krávy jsou zde vlastně v roli učební pomůcky.

Ve které kapitole rozpočtu najdeme podporu nejmenším obcím kraje?

To je kapitola Regionální rozvoj. I tady máme novinku. Vedle grantů pro obce do 1 500 obyvatel jsme připravili i granty pro obce, které mají až dva tisíce obyvatel. Až dosud mohly obce žádat o podporu do půl milionu, ale ukazovalo se, že to je málo, že zbývající částku nebývají schopny doplatit ze svého. Proto nyní budou moci žádat až o dva miliony.

Vyšší částka je i v oblasti sportu. Třicet milionů korun. Do čeho půjdou?

Kraj systémově podporuje sport a také pomáhá budovat a modernizovat sportoviště. Hodně si slibujeme od zřízení Stát-

ní sportovní agentury, která by měla od ministerstva převzít dotační tituly. Pak by se měl zpřehlednit a zjednodušit systém budování sportovišť tak, aby byla opravdu tam, kde jsou zapotřebí, ne tam, kde to někdo dokáže vyběhat.

Všechny vždy zajímá zdravotnictví. Daří se řešit schodky v hospodaření krajských nemocnic?

To je velice komplikovaná věc, ačkoli pouhým pohledem do tabulky to tak možná nevypadá. Protože na jedné straně je omezování plýtvání a na straně druhé tlak na zvyšování platů. A k tomu připočteme nesmírně složitý a špatný systém financování ve zdravotnictví.

O sedm milionů víc vidím i v kapitole Životní prostředí.

Na co půjdou?

Především na udržení vody v krajině. Poslední roky nás přesvědčují, že je to nutné. Sem patří třeba i výsadba nových alejí u silnic nebo projekt zelených zahrad a zelených střech. Zejména na nových školních budovách bych o zelené střechy velmi stála a ve světě jsou celkem běžné. V Plzeňském kraji je to především věc Plzně nebo Klatov, Rokycan a Domažlic. To jsou velká města, kde je třeba zeleň řešit víc než na vesnicích nebo malých městech.

NA ŠUMAVĚ SE NATÁČEL FILM

Úhoři mají nabitou – tak se jmenuje film Vladimíra Michálka, který se natáčel v Sušici, Železném Rudě, Horažďovicích a Kašperských Horách a který Plzeňský kraj podpoří čtyřmi sty tisíci korun. Černá komedie s bratry Hádkovými, Hynkem Čermákem či Jiřím Vyorálkem bude mít v kinech premiéru v lednu 2019.

TŘICET MILIONŮ PRO SPORT

Dva dotační tituly v oblasti sportu vyhlásí kraj v roce 2019: Podpora tělovýchovy a sportu v roce 2019 a Podpora vybudování a modernizace sportovišť v roce 2019. Na každý z nich je vyhrazeno po patnácti miliozech korun. První z těchto titulů má mimo jiné přispět k vytvoření dostatečných možností volnočasových sportovních aktivit dětí a mládeže, na jejich pravidelné sportování nebo na propagaci sportu. Druhý titul pomůže při modernizaci či budování sportovišť ve vlastnictví obcí a škol.

Víte, že...

...Domažlická nemocnice, která je vlastněná Plzeňským krajem, uspěla v hodnotící anketě Nemocnice ČR. V kategorii bezpečnost a spokojenost ambulantních pacientů mezi středními a malými nemocnicemi skončila na druhém místě za třínečnou nemocnicí Podlesí. Do ankety se zapojilo 718 ambulantních a více než tisíc hospitalizovaných pacientů.

Horažďovickem jezdí prodejna

Pětadvacet obcí kolem Horažďovic má od prosince novou pojiždnou prodejnu. Provozuje ji Dobrovolný svazek obcí Horažďovicko, který tak nahradil výpadek po zrušení léta fungující pojiždné prodejny soukromého provozovatele a následné složitě

přechodné období. Plzeňský kraj má podporu pořízení pojiždných prodejen začleněnu v dotačním titulu Integrované projekty v rámci Programu stabilizace a obnovy venkova, z něhož získal Dobrovolný svazek obcí Horažďovicko v loňském roce osm set

tisíc korun. Protože i pojiždná prodejna musí jít s dobou, mají zákazníci možnost si svůj nákup předem objednat. Díky tomu mají jistotu, že to, co potřebují, bude na pultě i na poslední zastávce. Objednávat mohou přes www.kupujunas.cz.

Špičák se na sezonu zmodernizoval

Deset milionů korun investoval Ski&Bike Špičák do modernizace techniky a do nového vybavení. Lyžování si tu tedy užijete zas o něco víc.

Areál před letošní zimní sezonou vybudoval nové rozvody zasněžovacího systému na sjezdovce č. 2 U zalomeného, a to od chaty Kamzík až po horní stanici vleku. Zasněžování až z výšky čtyř metrů umožní lepší rozptyl a dokonalejší pokrytí plochy sjezdovky technickým sněhem. Ten tu bude chrlit až třiatřicet sněžných děl.

I letos bude na Špičáku fungovat lyžařská škola Ski&Bike Špičák. K domovskému areálu a sjezdovkám Nad nádražím a Belveder nově přidává i Alpa-

louku. Aby se takový rozsah nabídky dal co nejlépe zvládnout, bude k dispozici nový software na přihlašování do kurzů, který je přímo propojený s mobily instruktorů.

Jenže lidé nechtějí na horách jen lyžovat, chtějí si tu užít i další zábavy a atrakcí. Pokud to umožní dobré sněhové podmínky, vylepšení se dočká opět i funline na Spodní Šanci a nové prvky a překážky vyrostou na Lubáku.

Novinka čeká i na ty, kdo přijíždějí na Špičák auty. Na

parkovišti přibyly dvě dobíjecí stanice pro elektromobily. Plné dobíjení baterie potrvá čtyři až osm hodin a bude zdarma.

Co naopak stále na Špičáku chybí, je multifunkční budova nové restaurace. Objekt za zhruba padesát milionů by měl vyrůst u nástupu na lanovku. Měla by v něm být restaurace pro 250 hostů, půjčovna lyží a kol a ubytovací kapacity. Areál chce na jaře zažádat o stavební povolení a za rok by se mělo začít stavět.

Živnostník je kůň, co táhne povoz

Díky menším podnikatelům máme všichni širší nabídku produktů a služeb. To oni udržují život v centrech měst i na venkově. I těmito argumenty odůvodňuje soukromý zemědělec Pavel Moulis z Milínova, proč je potřeba podporovat malé a střední podnikatele - v zemědělství i všeobecně.

„Evropské zemědělství stojí na malých a středních podnicích. Je řada důvodů, proč dotace pro ně a pro velkofarmy nemají být stejné,“ říká biofarmář, který je členem Asociace soukromého zemědělství, učí na České zemědělské univerzitě v Praze a je v zastupitelstvu obce, v níž s rodinou žije a hospodaří.

Tady jsme doma

Na své farmě poskytuje návštěvníkům ubytování a díky tomu on i jeho hosté využívají více služeb místního obchodu či hostince. Protože k nim jezdí hosté, snaží se, aby farma a její okolí hezky vypadaly. Chová koně a provozuje veřejný jezdecký klub. Jedním z asi nejviditelnějších přínosů jeho farmy pro obec je záchrana pustnoucího místního kravína. Zemědělský podnik ho nevyužíval, a tak ho Moulisovi koupili a opravili. Druhou část areálu koupila sousedka a začala tam podnikat. Chová ovce, v bývalém prasečáku má provoz na zpracování masa a výrobu uzenin.

„Když se půjdeme projít po Plzni a zamíříme od Kopeckého sadů přes Smetanovy sady na náměstí, pohybujeme se v krásném zrekonstruovaném centru města se spoustou pamětihodností, nádherných historických domů a příjemnou městskou zelení. Ale kdyby v nich nebyly kavárničky a malé obchůdky, nebylo by kde strávit čas a popovídat si s přáteli. Žije to tu jen díky tomu, že jsou tam malí a střední podnikatelé,“ říká Pavel Moulis a dodává, že velké firmy

vůbec neztrácují. S jeho pohledem souhlasí i hejtmán Josef Bernard: „Ti velcí mají také svou roli, ale proč je dotovat? Jestliže chceme, aby žil i venkov, je potřeba, aby si stát dal za svůj cíl, že chce zachovat, či spíše povzbudit život na venkově,“ říká.

Postarat se sám o sebe

Dalším důvodem, proč podporovat malé a střední podniky podle Pavla Moulise je, že učí lidi sebeodpovědnosti. „Když například přijde ekonomická krize, tyto lidé hledají jiné možnosti podnikání. Chtějí se nějak uživit, udržet si ekonomickou aktivitu. Přebírají zodpovědnost sami za sebe,“ vysvětluje a dodává, že ztratíme-li při krizi levnou pracovní sílu, pak řada nadnárodních firem, které sem přišly právě z tohoto důvodu, jednoduše odejde. „Je jim jedno, co se v daném místě bude dít. Živnostník či menší

podnikatel se zachová jinak. Je to krásně vidět, jak se za dvacet let změnila městečka a vesnice v sousedním Německu z pohledu maloobchodu,“ objasňuje Pavel Moulis a vysvětluje, že původní prodejny s potravinami se proměnily v obchody s regionálními produkty, upomínkovými předměty nebo nabízejí jiné služby.

Stejně dotace pro všechny? Špatně!

Malé a střední podnikatele by měl stát podporovat i proto, že vždy bude objektem jejich zájmu to, o co velcí hráči na trhu nemají zájem. Velké podniky se silně orientují na zisk. A tady je prostor pro malé podnikatele. Přitom ovšem velké podniky mají velké ekonomické výhody: jsou schopny nakoupit materiál a služby levněji než malí, a to včetně půjček. „Podporovat tedy

stejnými dotacemi velké a malé podniky je z ekonomického principu neobhájitelné,“ říká Pavel Moulis naléhavě.

Agrární lobby stejné dotace pro všechny obhajuje a tvrdí, že velcí hráči zajišťují hlavní produkci potravin, a proto se jim dotace nemají krátit. Ani to však není podle západočeského farmáře žádný pádný argument pro jednotný systém dotací. „Winston Churchill jednou řekl, že někteří lidé se dívají na soukromé podnikání jako na dravce, který se má odstřelit, jiní jako na dojnou krávu, která se má podojit, ale jen málo je těch, kteří v něm vidí statného koně, který táhne povoz. Já bych si Churchillova slova o soukromém podnikání dovolil zúžit na malé a střední podnikatele, jelikož právě oni se největší měrou podílejí na HDP naší země,“ uzavírá Pavel Moulis.

Kraj bude i v novém roce podporovat kulturu

I v novém roce vyhlásí kraj tradiční grantové programy v oblasti kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Celkem na ně vyčlenil 43,4 milionu korun, o něž mohou žádat společnosti i jednotlivci.

- Na podporu kultury je k dispozici pět milionů, a to jak na živou kulturu, tak i na kulturní dědictví, lidovou kulturu. Nechybí ani tematický okruh zaměřený na výročí roku 2019, jako je třicáté výročí sametové revoluce.
- Drobným žadatelům bude i v tomto roce k dispozici systém mikrograntů, kde je možné získat podporu podporu od 5, resp. 10 tisíc do 20 tisíc ve dvou okruzích, a to na jednorázové akce i celoroční činnost.
- Výrazně více peněz vyčlenil kraj na podporu literární tvorby a publikační činnosti; zde je připraven rozdělit až tři miliony korun. Na svět tak chce pomoci původní autorské tvorbě, odborným textům i dokumentačně historickým publikacím obcí a spolků se vztahem k našemu kraji.
- Na zachování a obnovu památek má kraj připraveno dvaadvacet milionů a další čtyři a půl milionu na obnovu historických objektů v památkových rezervacích a zónách. Dalším milionem pak pomůže při péči o pomníky, válečné hroby a pietní místa.
- Na zkvalitnění infrastruktury cyklistické dopravy pamatuje třemi a půl miliony a infocentra mohou žádat celkem o čtyřista tisíc. Venkovský a industriální cestovní ruch kraj podpoří celkem třemi miliony.

Celková částka na podporu grantových programů v oblasti kultury a cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro rok 2019 činí 43,4 mil. Kč. Podrobnosti k jednotlivým dotačním titulům najdete na webu kraje <http://dotace.plzensky-kraj.cz>.

Kalendář akcí

19

19.–20. ledna, Churáňov, Kašperská 30
8. ročník veřejného závodu v běhu na lyžích

22

22. ledna, Kvilda
Na sněžnicích okolím Kvildy
Zimní vycházka okolím Kvildy

25

25. ledna, Klatovy, 4TET
Koncert vokálního uskupení kolem Jiřího Korna

25. ledna, Janovice nad Úhlavou
Irena Budweiserová
Spirituály a jazz v akustickém koncertu

25. ledna, Chanovice
Pivovary a pivovárky okresu Klatovy
Křest dvoudílné publikace od historika Jana Jiráka a kolektivu

30

30. ledna, Mariánská Týnice
Hudba na dvoře francouzských králů
Večer s krásnou hudbou

3

Do 3. února, Klatovy
Historie stavebnice Merkur
Výstava v klatovském muzeu

9

9. února, Nevřeň
Finále série zimních závodů v požárním útoku
Hasičská soutěž

Plesové tipy

18. 1.	Plzeň	15. reprezentační ples města Plzně
19. 1.	Nýrsko	Ples DDM Nýrsko
19. 1.	Žihle	Myslivecký ples
26. 1.	Kralovice	Ples města
26. 1.	Sušice	Reprezentační ples města
2. 2.	Plzeň	XVI. reprezentační ples Plzeňského kraje
2. 2.	Staňkov	68. Mládenecký ples
12. 2.	Klatovy	Maškarní ples seniorů
9. 3.	Tachov	Ples zahrádkářů

Dráteníci, dudáci a košíkáři žijí

Jsou řemesla běžně provozovaná, řemesla zaniklá a řemesla, která pro většinu z nás patří spíš do pohádek. Třeba košíkáři, dráteníci nebo výrobci dud. V Plzeňském kraji ale žijí a daří se jim. Tři řemeslníci, kteří se právě těmito profesím věnují, se nově mohou pochlubit titulem mistr tradiční rukodělné výroby, který převzali v rámci Dne lidové kultury Plzeňského kraje. Kraj tak oceňuje práci lidí, kteří pečují o naše nemateriální kulturní dědictví, jako jsou rukodělná řemesla a kulturní tradice. Jaromír Konrady

se věnuje výrobě chodských dud a dalších drobných lidových nástrojů, Jan Šup plete výrobky z proutí, borových loubků a smrkových kořenů a Dana Soukupová je drátenice. Kromě ocenění řemeslníků pamatuje kraj i na další nositele našich regionálních tradic, které zapisuje do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Plzeňského kraje. V letošním roce do něj přibyl divadelní soubor Štace Kaznějov, Tyjatr Horažďovice, strážovské krajkářství a osm folklórních souborů z Chodska a Plzeňska.

Památka Plzeňského kraje

Soutěž Památka Plzeňského kraje v kategorii stavby letos vyhrála rekonstrukce vodního mlýna v Ostrovci. Práce na záchraně objektu trvaly dvacet let, neboť bylo třeba ho nejen staticky zajistit, ale muselo se vyměnit poškozené roubení, povalové konstrukce stropu nebo porazit dřevomorku. Odborná komise soutěže ocenila také obnovu interiéru na zámku ve Svojsíně a jeho vybavení mobiliářem či obnovu fasád a vnitřních omítek věže kostela Nanebevzetí Panny Marie v Tachově. V kategorii Sochy a drobná architektura se z vítězství radovalo město Hostouň, a to za restaurování pilíře se sousoším Nejsvětější Trojice na Chodském náměstí. Horažďovice byly oceněny za restaurování nástěnných maleb a obnovu omítek výklenkové kaple sv. Vojtěcha

a Tachov za restaurování vysokého kamenného kříže „tachovského“. Hlasování ve-

řejnosti, jehož se zúčastnilo 1 727 lidí, vyhrála také obnova vodního mlýna v Ostrovci

a obnova kaple se souborem zastavení křížové cesty v Rokycanech.

Hurá na běžky!

Zima je v plném proudu a ještě žádná zima na Šumavě nebyla bez lyžařů běžkařů, na něž tu každoročně čekají desítky kilometrů upravených stop.

Stopy strojově upravují obce, předsezónní úprava terénu

je starostí Správy národního parku Šumava. Plzeňský kraj dlouhodobě pomáhá obcím nemalou finanční částkou z dotačního titulu Úprava lyžařských běžeckých tras. Pro letošní sezonu má připraveno celkem půl milionu.

Přesto tomu trasy leckdy neodpovídají. Je to vinou neukázněných běžkařů či bezohledných pěších turistů, kteří stopy ničí. Necháávají tu běhat psy, chodí na sněžnicích nebo upravenou stopu rozsekají bruslením.

Jak se chovat ve stopě?

- v upravených stopách se jezdí vpravo, jako na silnici
- pokud je upravena pouze jedna stopa, přednost má vždy lyžař, který jede z kopce
- vzájemné předjíždění je povoleno z obou stran
- předjížděný není povinen uvolnit stopu, rychlejší by měl na svůj záměr upozornit
- zastavíte-li nebo upadnete ve stopě, snažte se jí urychleně uvolnit
- neničte stopu bruslením
- nechat se ve stopě táhnout psem je zcela nepřijatelné
- pěší turista nesmí vůbec vstoupit do stopy
- na trase i v okolí dodržujte pořádek, obaly a zbytky od svačiny si odveďte s sebou

Dvě běžkařské magistrály – Brdy a Šumava

Srdce sportovce i romantika zaplesá, když vyrazí na běžky do Brd. Nově připravené běžecké tratě jsou jako stvořené pro běžkaře s duší dobrodruha. Postupně se rozšiřující nabídka běžeckých tratí v Brdech nabízí trasy hlubokými lesy, rozlehlými pláněmi a kolem zamrzlých Padrťských rybníků. Výborná dopravní dostupnost na trase mezi Plzní a Prahou a přesto nedotčená a divoká příroda uprostřed lesů. To jsou zimní Brdy a Brdská magistrála. Zdatným běžkařům i běžkařům požitkářům

nabízí desítky kilometrů tratí Šumavská magistrála – dálková běžkařská trasa protínající celou Šumavu. Šumavská magistrála v celé délce, v obou alternativách a včetně přístupových míst z obcí mimo trasu magistrály, nabízí celkově 138 km pravidelně udržovaných běžeckých tras. Celá její trasa je vedena územím Národního parku Šumava, proto je ohleduplnost vůči okolní přírodě jedním ze základních předpokladů prožitku z jejího absolvování. Užijete si běžky na Šumavě.

Miloš Pešek

Do nového roku vám přeji hlavně vděčnost

U příležitosti svátku 28. října převzal prof. MUDr. Miloš Pešek, CSc. z rukou prezidenta Medaili za zásluhy 1. stupně. Chápe ji jako ocenění nejen své práce, ale i jako ocenění nemocnice a fakulty, kde dlouhá léta působí.

„Teď už je život zpátky v původních kolejích. V tom, co dále dělám a na čem pracuji, se nezměnilo nic,“ říká.

Vy jste ve vaší rodině vůbec prvním lékařem. Co vám medicína dala?

Možná bych měl začít tím, jak jsem se k ní vůbec dostal. Sta-

ří Římané říkali, že osud moudrého vede a hloupého vleče. Nevím, byl-li jsem spíše veden či vlečen, ale moje dráha byla korigována. Na začátku všeho byl můj zájem o astronomii, o hvězdy. A hudba. Podle představ rodičů jsem měl být muzikant. Ale pak mě začala zajímat chemie. Anorganická,

organická, biochemie. Té jsem se mohl věnovat právě na lékařské fakultě, tak jsem nastoupil coby pomocná vědecká síla. Pak mě začala zajímat psychiatrie, dostal jsem nabídku na kardiologii, uvažoval jsem, že bych byl gynekologem. A pak jsem narazil na problematiku onkologickou, kon-

krétně na teorii o možnosti léčby zhoubných nádorů imunologickou cestou. To bylo před pětačtyřiceti lety. Začal jsem číst odbornou literaturu a chtěl jsem vědět víc, protože tehdy se léčilo jen ozařováním a primitivními cytostatiky. Až jsem potkal staršího kolegu a později svého dlouholetého šéfa - pneumologa, který se této problematice chtěl věnovat také a nabídl mi místo na plicní klinice. Následovaly postupně tři specializace, hlubší studium, až jsme dnes i u té imunologické léčby nádorů, o níž jsem před pětačtyřiceti lety snil.

Závidíte dnes něco kolegům ze zahraničních nemocnic?

Vlastně ne. Na naši práci jsme vybaveni přiměřeně. I kolegové na chirurgické klinice mají vybavení na evropské úrovni. Čeho si ale cením opravdu hodně, jsou všichni moji spolupracovníci. Prakticky všechny jsem si je tu vychoval a vím, že se na ně mohu ve všem spolehnout. Cením si také spolupráce s kolegy z jiných oborů – ať už jde o chirurgii, zobrazovací metody, morfologii či genetiku. Bez nich bychom nemohli na v současnosti potřebné úrovni dělat v medicíně prakticky nic.

Jaká je spolupráce s pacienty? Jsou ti dnešní jiní, než byli pacienti v dobách vašich začátků?

Určitě. Už jen v nemocnosti. Dnes jsou nemocní mnohem víc než dříve a také převážně starší. Například, když jsem začínal, byl pacient, který by měl

MILOŠ PEŠEK

- lékař, pneumolog, onkolog a ftizeolog, zabývající se především hrudní onkologií, genetikou, imunologií, ale také tuberkulózou a dalšími plicními chorobami
- přednosta Kliniky pneumologie a ftizeologie Fakultní nemocnice Plzeň

dva zhoubné nádory, vzácnosti, o níž se psalo v odborných časopisech. V dnešní době máme snad každý den v péči pacienta, který prodělal nebo prodělává alespoň dva zhoubné nádory, ale výjimkou nejsou ani tři nebo čtyři.

Čím si to vysvětlujete?

Současná onkologie dokáže ve spolupráci s ostatními odbornostmi diagnostikovat nádor rychle a efektivně a stejně tak ho často dokáže dostat pod kontrolu nebo vyléčit. Ale neumí zabránit tomu, aby se v budoucnu nevyvinuly nádory jiných orgánů nebo aby recidivoval nádor původní.

Znamená to tedy, že dobrá lékařská péče vede k tomu, že z hlediska statistik jsme nemocnější?

Ano, dá se to tak říci. Pacienti jsou dnes mnohem starší a mají kombinace mnoha onemocnění, na která se dřív umíralo.

Z toho, o čem mluvíme, by se dalo říct, že máte smutnou práci. Co vás na ní těší, co je na ní příjemného?

Určitě úspěchy v léčbě, které máme. Pacienty můžete vidět pohledem statistik nebo pohledem příběhů. Nedávno jsme s kolegy vydali knihu o diagnostice a úspěšných pacientech. Na to, aby k vám lidé přicházeli s důvěrou, potřebujete totiž mít pozitivní ikony. Aby si pacienti řekli – tenhle sem taky chodil s těžkou nemocí a vyléčil se.

Takže máte od pacientů i děkovné dopisy, které třeba zveřejňujete?

Támhle mám zajímavý obrázek. To mi nakreslily děti za to, že úspěšně léčím jejich maminku.

Máte mezi pacienty i kolegy, přátele, příbuzné?

Občas se to stane.

Jaké to je léčit člověka, ke kterému máte vztah?

Když někoho léčíte několik let, vždycky si k němu vybudujete vztah.

Ale to není totéž jako léčit třeba vlastního bratra nebo dítě.

To bych nemohl.

Odmítl byste ho?

Určitě. Nemůžete léčit své blízké, protože k němu neovládnete přistupovat s chladnou hlavou. Honí se vám hlavou různé nápady, příliš s ním soucítíte. Ačkoli k ostatním pacientům vždy přistupujete s otázkou: „Kdyby to byl tvůj příbuzný, léčil bys ho stejně?“ Ale doopravdy příbuzné léčit nemůžete.

Kdo viděl třetí díl Básníků, jistě si vybaví větu Nikdy nekurýruj vlastní rodinu. Je to tedy nějaké psané či nepsané lékařské pravidlo?

Je to poznaná nutnost. U příbuzného nejste objektivní.

Platí i to, že doktoři jsou nejhorší pacienti?

Dost často.

Mívají tendenci radit svému ošetřujícímu lékaři?

Ano. Ale to dělají i někteří laici. Na internetu si vyhledají informace a pak lékaři radí, co mu má naordinovat.

Dozvěděl jste se někdy od takového pacienta něco kuriózního?

Pacient s onkologickým onemocněním je zpravidla velice pasivní. Jeden kolega psycholog dokonce říká, že rakovina je nemoc hodných lidí, kteří upozadují svoje potřeby a snaží se všem okolo maximálně zavděčit. O sebe sama se pak nepovažují za nutné starat. Ze své praxe musím říct, že to tak doopravdy vypadá. Pacient sedí odevzdaně v koutku a bojují za něj jeho rodinní příslušníci, kteří přicházejí s nápady na léčbu a na pomoc.

Není to spíš obráceně, že nemocný je na tom už tak špatně, že nemá sílu se za sebe prát? Tedy ne že by byl pasivní už před tím, než nemoc přišla, ale že pasivita je důsledkem nemoci?

Nabízí se to, ale ten kolega psycholog říká, že vyšetřoval množství žen s karcinomem prsu a že jejich psychologický profil byl jako přes kopírák.

Dá se tedy říci, že rakovina je 3D onemocnění duše?

Z pohledu genetiky se v těle musí nastřádat určité množství genetických mutací, aby se ze zdravé buňky stala buňka nádorová. Značnou roli zde hraje tzv. opravná kapacita DNA, tedy genetického kódu, která je podle některých studií významně ovlivňována stavem psychiky. A to není proces úplně jednoduchý. Už starověcí lékaři ale říkali, že nemoc je varování. Že nás upozorňuje, že něco je v našem životě špatně. A dáme-li si do pořádku život, máme větší naději se vyléčit. Hippokrates říkal: Nejste-li připraveni změnit svůj život, není vám pomoci. To je hluboká pravda. Viděl jsem už mnoho tisíc pacientů a ti, kteří byli úspěšní, prodělali často obdivuhodný osobnostní a duchovní rozvoj.

Nakolik je pro vás v práci důležitá právě filozofie, starověká učení, metafyzika, náboženství, teorie čaker nebo podobné věci?

Zajímá mě to, ale s medicínskou praxí ji nesměšuji. Používám to jen ke svému vlastnímu rozvoji. Pacienti takového náhledu nejsou většinou schopni. Ani o sezení s klinickým psychologem, která jsme svého času pro onkologické pacienty pořádali, nebyl moc velký zájem. Jako by se báli, na jaké problémy v sobě narazí a že je budou muset řešit. Vlastní psychika je pro mnoho lidí třináctá komnata, do které je lépe nechodit.

Vy se tedy zajímáte o náboženství nebo filozofii?

Věřící jsem, i když ne praktikuji. Jsem přesvědčen, že mezi člověkem a Bohem nemá být žádný prostředník. Tako-

vými prostředníky byly a jsou různé církve a v historii můžeme najít celou řadu příkladů, jak svoji moc nad věřícími dokázaly zneužívat.

Věříte, že lékař léčí a pámbu uzdravuje?

Nedávno jsem narazil na jednu velmi moudrou myšlenku, která říká, že dobrý lékař dokáže v pacientovi probudit potřebu a schopnost uzdravit se.

To znamená, že i dobrý lékař potřebuje talent?

Ano. Stejně jako ho potřebuje muzikant nebo učitel.

Vy jste také učitel. Jací jsou vaši studenti? Jsou jiní než byli třeba před třiceti lety?

Nepochybně. Jsou zralejší. Musejí pracovat s mnohem větším objemem informací. Když jsme šli k atestaci my, stačilo si nastudovat několikera skripta a mít nějakou praxi. Oni toho musejí před promoci i po promoci zvládnout podstatně víc než kdysi před 45 lety jsme museli my.

Stojíme na začátku nového roku. Co popřejete obyvatelům Plzeňského kraje?

Především zdraví. Pak také optimistický pohled na život. A určitě vděčnost vůči tomu, co nás v životě potká. Protože od života dostáváme jen dobré věci a záleží jen na nás, jak s nimi naložíme, jestli jejich význam dokážeme dešifrovat. V Matoušově evangeliu v Bibli se praví, že tomu, kdo má, bude dáno ještě a tomu, kdo nemá, bude odňato i to málo, co má. Chybí tam ale klíčové slovo vděčnost. Jste-li vděční za to, co od života dostáváte a umíte si s tím poradit, může se vám dařit velice dobře. Pokud jste nevděční, můžete přijít o všechno. Včetně zdraví. Přeji vám tedy na prvním místě vděčnost a pak až zdraví a štěstí. Protože vděčnost je klíčem k obojímu.

**Rozhovor připravila
Markéta Čekanová**

EDUPix pomůže zatraktivnit fyziku na gymnáziích

Žáci šesti gymnázií z Plzeňského kraje budou moci provádět experimenty v oblasti částicové fyziky. Zástupci škol převzali od představitelů Západočeské

univerzity kufříky s výukovými sadami EDUPix, které obsahují detektory ionizujícího záření. Sady vyvinuli vědci ve výzkumném centru RICE Fakulty elek-

trotechnické ZČU ve spolupráci s oddělením fyziky Fakulty pedagogické ZČU. Zatraktivní fyziku žákům, učitelům i budoucím učitelům. Plzeňský kraj na

pořízení pomůcek přispěl pro každou školu částkou 100 000 korun. „V rámci spolupráce se Západočeskou univerzitou jsme sady EDUPix nabídli školám, o nichž víme, že se zaměřují na výuku fyziky více než jiné. Chceme motivovat žáky k tomu, aby si fyziku vybírali jako maturitní předmět a při studiu na vysokých školách jim nedělala problémy. Zároveň chceme motivovat také učitele fyziky, aby výuku zatraktivňovali,“ uvedla náměstkyně hejtmana pro oblast školství a cestovního ruchu Ivana Bartošová. Náměstkyně dodala, že atraktivní výuka může žáky nasměrovat i k tomu, aby se sami stali fyzikáři: „Učitelé fyziky momentálně patří k těm, kteří školám v Plzeňském kraji nejvíce chybí.“

Informace k přijímacím zkouškám na střední školu

Pro první kolo přijímacího řízení může uchazeč podat nejvýše dvě přihlášky, které musí být totožné. Přihlášku ke vzdělávání podává uchazeč řediteli střední školy nejpozději do 1. března. Přihlášky jsou k dispozici na webových stránkách Plzeňského kraje v sekci Školství a sport spolu s přehledem středních škol a jejich vzdělávací nabídkou.

V oborech vzdělání s maturitní zkouškou se koná vždy jednotná přijímací zkouška

z českého jazyka a literatury a z matematiky. Každý uchazeč může jednotnou zkoušku konat dvakrát, a to v prvním stanoveném termínu ve škole uvedené na přihlášce v prvním pořadí, ve druhém termínu ve škole uvedené na přihlášce ve druhém pořadí.

Uchazeči se do celkového hodnocení přijímacího řízení započítává lepší výsledek písemného testu z českého jazyka a z matematiky. Obsah a forma přijímací zkoušky od-

povídají rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání.

Po vyhodnocení výsledků přijímacího řízení budou na veřejně přístupném místě ve škole a na internetových stránkách příslušné školy zveřejněny seznamy přijatých uchazečů, které jsou považovány za rozhodnutí o přijetí ke studiu. Do 10 pracovních dnů od zveřejnění seznamu přijatých uchazečů je žák povinen odevzdat střední škole řádně vyplněný zápisový

lístek. Pokud tak neučiní, vzdává se práva být na školu přijat. Uchazeč, který je žákem základní školy, obdrží jeden zápisový lístek ve své škole, ostatním uchazečům vydá zápisový lístek krajský úřad příslušný dle trvalého bydliště. Uchazečům, kteří nebyli na školu přijati, zašle ředitel rozhodnutí o nepřijetí. Žák pak může do 3 pracovních dnů od jeho doručení podat odvolání proti nepřijetí podle informací, které jsou v rozhodnutí uvedeny.

Projekt Restart pro dětské domovy

Nadační fond Veroniky Kašákové ve spolupráci s Krajským úřadem Plzeňského kraje realizuje projekt RESTART ve všech sedmi dětských domovech v Plzeňském kraji.

„Při naší první návštěvě v dětských domovech se dostáváme do situací, kdy jednodenní návštěva ovlivní jen povrchové záležitosti, proto jsme se rozhodli být těmto mladým lidem ještě blíže prostřednictvím našich Průvodců. A tak vznikl projekt Restart. Naší vizí je, aby každý mladý člověk, který opouští

brány dětského domova, měl možnost před odchodem navázat individuální lidský vztah, který bude pokračovat i venku,“ vysvětluje Lucie Nápravníková, projektová manažerka nadačního fondu. Průvodce není náhodný člověk z davu. Je to školený mentor, který prošel psychickou způsobilostí a jednou měsíčně

dochází na supervizi. Jeho posláním je předat mladistvým co nejvíce zkušeností do běžného života. Společně budují lidský vztah, který začíná v dětském domově, ale pokračuje i po jeho opuštění. Ještě v domově si stanoví individuální plán, na kterém budou 2x měsíčně společně pracovat např. dokončené

vzdělání, plynulý odchod z dětského domova, výběr vhodného zaměstnání, finanční hospodaření, bydlení, kvalitní vztahy, plnění povinností vůči státu. Po odchodu z dětského domova se společně setkávají až do naplnění tohoto plánu nebo do stabilizování životní situace mladého člověka.

Stavební úpravy na Gymnáziu Lud'ka Pika

Zajištění bezbariérového vzdělávání a zkvalitnění výuky přírodovědných předmětů, takový byl cíl projektu Gymnázia Lud'ka Pika v Plzni realizovaného v rámci IROP. Ve škole došlo k výstavbě výtahové šachty s výtahem, která bude sloužit jako hlavní komunikační cesta do celého objektu, včetně vybudování bezbariérových toalet. Ze dvou oddělených budov se tak stala jedna. Dále byla pro-

vedena rekonstrukce laboratoře a učebny chemie a potřebného zázemí pro přípravu pedagogů chemie na vyučování vč. váhových a skladu chemikálií. Poskytnutá dotace pro gymnázium činila 10,8 milionu Kč, což činí 90 % finančních prostředků podané projektové žádosti. Zbýlých 10 % projektu a další prostředky ve výši 19,18 milionu Kč bylo financováno z prostředků Plzeňského kraje.

Sportovní talent

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Adéla Janoušková (10 let) je členkou Šachového klubu Líně. Navštěvuje 26. základní školu v Plzni, která ji podporuje uvolňováním na akce a turnaje. V roce 2017 se stala přebornicí kraje a vybojovala vítězství i na přeboru Čech.

Úspěchy v roce 2018:

- Vítězství na turnaji Chess lady 2018 v kategorii C.
- Vítězka Mistrovství České republiky v kategorii dívek do deseti let
- Účast na Mistrovství světa kadetů (kategorie do deseti let), 54. místo, tedy v první polovině startovního pole.

Adéla Janoušková patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím dotačního programu pro sportovce reprezentující Plzeňský kraj na mistrovství světa/ mistrovství Evropy.

Nemocnice Plzeňského kraje podpořily studentský veletrh

Nemocnice Plzeňského kraje se staly generálním partnerem veletrhu Kariéra ve zdravotnictví, který se uskutečnil 5. prosince v plzeňském DEPO2015. Veletrh přilákal stovky návštěvníků z řad studentů a absolventů zdravotnických oborů. Možnosti budoucího zaměstnání prezentovaly i Nemocnice Plzeňského kraje.

„Nemocnice Plzeňského kraje nabízí studentům a absolventům mnoho benefitů a příležitostí. Asi tím nejlákavějším je stipendium při studiu a náborový příspěvek v případě, že se absolvent rozhodne pracovat v některé z našich nemocnic. A velkou oblibu si získává i program Žij srdcem, v rámci kterého pomáháme absolventům při nástupu do práce, například s hledáním vhodného ubytování,“ říká předseda

představenstva společnosti Nemocnice Plzeňského kraje Marek Kýhos.

Do skupiny Nemocnice Plzeňského kraje spadají nemocnice akutní péče v Klatovech, Domažlicích, Stodu a Rokycanech a Nemocnice následné péče v Horažďovicích a Svatá Anna v Plané. „Velkou výhodou těchto našich nemocnic je práce ve středních a menších kolektivech, které přitom zajišťují široké spektrum výkonů. Díky

tomu se mohou mladí lékaři seznámit, vyzkoušet a v relativně krátké době naučit větší množství postupů, než tomu bývá na velkých pracovištích,“ doplňuje Marek Kýhos s tím, že krajské nemocnice mají vzdělávací akreditace ve více než 20 lékařských oborech a další v nelékařských.

Veletrh si kladl za cíl zprostředkovat studentům, absolventům a zájemcům o práci ve zdravotnictví osobní kontakt

s potenciálními zaměstnavateli a zlepšit tak oboustranné povědomí o požadavcích a nárocích. Příchozí mohli debatovat například s lékařem a senátorem Markem Hilšerem nebo navštívit přednášku o urgentní medicíně v podání předsedy představenstva Domažlické nemocnice Petra Hubáčka, který dříve působil jako šéf Zdravotnické záchrané služby Olomouckého kraje nebo jako přednosta urgentních oborů Fakultní nemocnice Olomouc a v oblasti připravenosti záchraného systému a nemocnic v krizových situacích je i odborným konzultantem Ministerstva zdravotnictví ČR.

**Nemocnice
Plzeňského
kraje**

Domažlice | Horažďovice
Klatovy | Rokycany
Stod | Svatá Anna

Ceny dětem v pěstounských rodinách předala Nela Boudová

Na vyhodnocení druhého ročníku soutěže „Pěstounská rodina – náš domov“ přijala pozvání herečka a pěstounka Nela Boudová, která má dva roky v péči osmiletou holčičku. Vyhlášení vítězů se uskutečnilo ve středu 5. prosince 2018 na krajském úřadě.

Soutěž „Pěstounská rodina – náš domov“ je určena dětem v pěstounské péči v Plzeňském kraji a je rozdělena na dvě části – výtvarnou a literární.

„Plzeňský kraj považuje pěstounskou péči za prioritní v oblasti náhradní rodinné péče. Protože vnímáme, že v našem kraji stále není optimální počet pěstounů, krajský úřad realizuje různé aktivity na podporu pěstounské péče a její propagaci mezi veřejností. Kromě pravidelných akcí, jako jsou dny otevřených dveří, informační portál na webu Plzeňského kraje nebo medi-

ální kampaně, přistupujeme i k akcím mimořádným, mezi něž právě patří Radou Plzeňského kraje vyhlášená soutěž Pěstounská rodina – náš domov,“ říká náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí Zdeněk Honz.

Menší děti do dvanácti let věku byly rozděleny do dvou kategorií a měly namalovat obrázek na téma „Můj život v pěstounské rodině“. Pro starší děti, také rozdělené do dvou věkových skupin, bylo připraveno totožné téma, ovšem v podobě literárního díla. Tedy příběhu o dětském životě a dospívání v náhradní rodině.

Novinkou letošního ročníku bylo zařazení samotných pěstounů do soutěžního zápolení. Pěstouny čekalo literární zamyšlení nad tématy „Jak jsem se stal/a pěstounem/kou“ nebo „Co mi pěstounství přináší“.

Návštěva hejtmána v sociálních zařízeních

Předvánoční čas využil hejtmán Josef Bernard k návštěvě dvou krajských zařízení - Domova pro osoby se zdravotním postižením Milíře a Centra sociálních služeb Tachov. V obou zařízeních se seznámil s prostředím domova, jeho největšími problémy, s nimiž se zařízení v oblasti sociální péče potýkají. V tachovském zařízení se také setkal s klienty všech tří domovů a čelil otázkám z oblasti ekonomiky, zdravotnictví i z oblasti osobního života. „V Milířích bydlí lidé s různými typy mentální retardace, včetně té hluboké, což IQ 30 a méně,“ řekl hejt-

man a popsal své dojmy z návštěvy: „Je tady 65 klientů a stará se o ně 48 zaměstnanců. Když jsem tady byl poprvé, měl jsem strach, teď se sem vždycky těším. Podstatné je, že rodina si své blízké může kdykoli odvézt domů na víkend, týden či měsíc. Lidé, kteří tu pracují, jsou srdcaři. Celý den klienty aktivizují nejroztodivnějšími způsoby - hudbou, hlazením, barvami, zvuky, povídáním cvičením, prostě se snaží, aby byli co nejvíce soběstační. Tak díky, sestřičky, pedagožky, terapeutky, uklízečky. Jsem na vás pyšný.“

Pavel ČÍŽEK
(STAROSTOVÉ A PATRIOTI)
náměstek hejtmána pro oblast dopravy

Zdeňka LIŠKOVÁ
(KSČM)
zastupitelka Plzeňského kraje

Richard PIŠNER
(TOP 09)
zastupitel Plzeňského kraje

Milena STÁRKOVÁ (ČSSD)
členka Rady Plzeňského kraje
pro oblast zdravotnictví

Zdravotnictví patří ke klíčovým tématům krajské samosprávy a jeho kvalitu a rozvoj považují za jednu z priorit všechny politické strany zastoupené v Plzeňském kraji. Dosavadnímu stavu a výhledu do budoucna se věnoval další diskusní pořad Hyde park.

Jak hodnotíte dosavadní činnost společnosti Nemocnice Plzeňského kraje, jejichž provozovatelem je Plzeňský kraj?

STÁRKOVÁ: Jak všichni víme, Plzeňský kraj vlastní šest nemocnic, z nichž čtyři provozují akutní péči a dvě následnou péči (LDN). Od poloviny roku 2017 funguje nový management, který krajské nemocnice řídí. Management analyzoval předchozí situaci a přišel s návrhem revitalizace. Myslím, že na hodnocení je ještě relativně krátká doba. Zdravotnictví není fabrika, kde se změny projeví za několik týdnů nebo měsíců.

PIŠNER: Souhlasím s tím, že na výsledky si ještě musíme počkat. Teprve v letošním roce budeme moci hodnotit uceleně předcházející období. Za mírně rizikové ale považuji letos systém rozevírajících se nůžek, kdy rostou na jedné straně mzdy, ale slíbené finanční zdroje ze strany státu prostřednictvím příjmu od pojišťoven nebudou stačit.

LIŠKOVÁ: Já bych se zastavila u počtu funkcionářů Nemocnic Plzeňského kraje. Za rok 2017 narostl jejich počet celkem o 21. U sedmi z nich se vyskytují jména pánů Kýhose a Šímy a šestkrát jméno pana Sutnara. Navíc řada členů předsta-

venstev a dozorčích rad nemá bydliště v Plzeňském kraji. Co se týká financování managementu, tak v roce 2017 bylo na předchozí zdravotnický holding rozpočtováno 13 milionů korun, ale brzy po založení akciové společnosti vzrostly finance na 20 milionů 126 tisíc. Pro rok 2018 bylo rozpočtováno 23 milionů, ale ke konci září už to bylo 30 milionů 543 tisíc. Pro letošní rok máme v rozpočtu 34 milionů 543 tisíc. Podle mě je to neúměrný nárůst nákladů na složku, která neprodukuje zdravotnickou péči, a já s tím zásadně nesouhlasím.

VANKA: Já k tomu jako předseda zdravotnického výboru mohu říci, že se jmenovanými pány hodně spolupracuji. Podle mého přesvědčení jejich uvažování a cesta, kterou nastoupili, povede do budoucna ke zlepšení. Co se týká obsazení dozorčích rad, tam tomu naopak moc nerozumím. Pravděpodobně se postupovalo podle politického klíče a chtělo by to na toto téma ještě hlubší diskusi.

TRYLČOVÁ: Musíme připomenout historický stav, kdy do roku 2017 krajské nemocnice neustále žádaly o finanční navýšení. Bylo to následkem tehdejšího řízení. Vstupní data,

která mělo k dispozici nové vedení, často neodpovídala reálné situaci. Připouštím, že jsme si možná mysleli, že změny přijdou rychleji, ale asi to nebylo možné.

STÁRKOVÁ: Ten model, kdy jsou členové managementu současně ve vedení nemocnic, pokládám za vhodný. Takovýto model mají například v Jihočeském kraji, kde se velmi osvědčil. V Českých Budějovicích ale mají výhodu, že jejich největší nemocnice je krajská, neexistuje tam fakultní nemocnice řízená přímo ministerstvem jako v Plzni.

ČÍŽEK: Já jsem s dosavadní prací managementu spokojený. Myslím si, že se daří hlavně nárůst výkonů, markantní je to například u Klatovské nemocnice. Také Stodská nemocnice se rozběhla dobře. Problémy jsou v Domažlické nemocnici, protože pro zdravotníky je výhodnější pracovat za hranicemi. A problémem je Rokycanská nemocnice, která je blízko Plzně. Pacienti dávají často přednost fakultní nemocnici. Management musí za pochodu řešit problémy, které před tím nebyly, například slučování lůžkových oddělení nebo služby sester na jiných odděleních, než byly zvyklé.

PIŠNER: Skutečně nemůžeme všechno hodnotit, když jsme v polovině trati. Já osobně nemám problém s navyšováním nákladů na management, když oproti tomu porostou příjmy, více klesnou náklady. Rozhodně by se ale měly navyšovat prostředky pro zaměstnance nemocnic, prioritně na střední zdravotní personál. Jejich platy by se měly pohybovat nad průměrem v České republice. Není možné, aby se plat zdravotní sestry pohyboval na úrovni prodavačky v Lidlu.

LIŠKOVÁ: Jestliže zástupce kraje naslibuje sestrám zvýšení platů a pak se nic nestane, tak se potom nedivme, že sestry zvednou lidově řečeno kotvy. Jestliže chceme motivovat střední zdravotnický personál, musíme změnit přístup. A když si nechají manažeři platit za funkce několikanásobně víc oproti lidem, kteří slouží noční služby, tak to nemůže mít dobrou odezvu. Navíc, my zavíráme některá oddělení, která měla dobrou pověst, například gynekologii a porodnické oddělení v Rokycanech.

ČÍŽEK: Možná měla dobrou pověst, ale neměla pacienty.

LIŠKOVÁ: Neměla pacienty, protože to tam totálně zkažil tehdejší manažer a všichni

Radka TRYLČOVÁ (ODS)
členka Rady Plzeňského kraje pro oblast
životního prostředí a zemědělství

Petr VANKA (ANO)
zastupitel Plzeňského kraje

dobří lékaři odešli. Rekonstruovalo se první patro, které je dneska zavřené. Interna zavřela dvě stanice a pracuje v nejstarší části, která není opravená. To všechno je dobře?

STÁRKOVÁ: V Rokycanské nemocnici především scházejí sestry. My nejsme kvůli tomu schopni otevřít oddělení následné péče. Nabízíme náborový příspěvek a stipendium pro studentky 3. a 4. ročníků zdravotnické školy a nabízíme stávajícímu sesterskému personálu příspěvek 100 tisíc korun, pokud přivedou do týmu novou sestru. Příspěvek by se vyplácel po 20 tisících po dobu pěti let. Přes to všechno se sestřičky nedaří sehnat, zkrátka proto, že na trhu práce nejsou.

PIKNER: Já si myslím, že jednou z cest je specializace krajských nemocnic. Tomu musí předcházet předložení jasné vize a souhlas zastupitelstva. Ať chceme nebo nechceme, některá oddělení v určitých nemocnicích budeme muset zavřít z důvodu nedostatku personálu. Mluvili jsme tady o příkladech v jiných krajích – tak jenom dodávám, že nedávno ohlásila nemocnice v Kutné Hoře, že bude muset zavřít chirurgické oddělení pro nedostatek personálu a přesunout tuto péči jinam.

STÁRKOVÁ: Já musím zdůraznit, že Rada Plzeňského kraje

má s managementem často porady. Navíc já spolu s panem hejtmanem se setkáváme s managementem ještě častěji. Ta situace je nesmírně komplikovaná a jenom zopakují, že se všichni shodujeme na restrukturalizaci, která ale může přijít po nějakých relevantních datech, která budeme mít v tomto roce.

Jak jste spokojeni s návrhem rozpočtu Plzeňského kraje v kapitole zdravotnictví na letošní rok?

LIŠKOVÁ: V rozpočtu je 192 milionů plus doplatek z loňského roku 52 milionů. A zatím bližší neurčených 10 milionů na služby obecného hospodářského zájmu. Oproti loňskému roku je to pokles, ale přitom chceme řešit zvýšení mezd. Může mi to někdo vysvětlit?

PIKNER: Pro mě je to spíš rozpočet, který avizuje vizi a snahu, že chceme šetřit, než reálnou situaci. My se budeme muset přizpůsobit především tomu, co vyhlásilo ministerstvo zdravotnictví v úhradové vyhlášce pro státní nemocnice. Oproti rozpočtu předpokládáme další deficit 40-50 milionů, které nejspíše v průběhu roku 2019 bude zastupitelstvo řešit. Těžko nalezneme úspory v razantním snižování nákladů, natož ve snižování personálních nákladů.

ČÍŽEK: Já jsem rád, částka na zdravotnictví v rozpočtu neroste exponenciálně, ale drží se kolem 250-280 milionů ročně. Méně to určitě nebude, nikdo snad nemá iluzi, že by zdravotnictví mohlo mít nulové náklady.

STÁRKOVÁ: Pokud dostaneme od managementu jasně vykalkulovanou částku, jaké byly úhrady plynoucí z úhradové vyhlášky a jaké jsou mzdové požadavky a provozní náklady, pak ten deficit budeme muset dorovnat. Ale abychom nemluvili jen o krajských nemocnicích, je tady ještě zdravotnická záchranná služba, které také rostou náklady. Zhruba o 5,5 procenta ročně. Takže záchranka nás bude v příštím roce stát 295 milionů. S tím musíme počítat, protože tato služba nebude nikdy pokryta platbami ze zdravotního pojištění.

PIKNER: Záchranku musíme jednoznačně podporovat, protože ta nám mimo jiné nahrazuje výpadky, či nedostatek zdravotní péče v místech, kde není fungující lůžkové zdravotnické zařízení. Zajišťuje převoz pacientů ve stabilizovaném stavu do vybavených a specializovaných center. Kvalita a rychlost služeb záchranky mění potřebu dostupnosti zdravotní péče. Již neplatí představa z dob socialismu, kdy musela být nemocnice pomalu v každém okrese. Záchranka je klíčovým partnerem tvorbě vize, jaké služby chceme mít v našich nemocnicích.

Měli bychom se ještě dotknout tématu protialkoholní záchytné stanice, kterou je povinen Plzeňský kraj zřízovat.

LIŠKOVÁ: Na provoz záchytné stanice podle mě opět neúměrně vzrostly náklady. Na letošní rok je naplánováno 10 milionů korun, což je o 58 % více než

v předchozím roce. Takže provozovatel má zelenou, aby nasadil náklady co nejvýše.

VANKA: Do výběrového řízení na záchytnou se přihlásil jen jeden zájemce, ten dosavadní – Městská poliklinika Plzeň. Jako jediný může nabídnout odpovídající vybavení a může zajistit provoz. Osobně jsem odpůrce tohoto zařízení, protože se týká minima lidí a svým způsobem supluje policii nebo i zdravotnické zařízení. Ale bohužel nám to ukládá zákon.

STÁRKOVÁ: V provozování záchytné patříme k levnějším krajům. Možná také proto, že máme jedny z nejvyšších sazeb pro alkoholiky. Ale je pravda, že vymahatelnost plateb je špatná, protože většina pacientů nemá příjmy. Co se týká oněch deseti milionů, my jsme oslovili před vypsáním výběrového řízení 8 potenciálních provozovatelů, abychom zjistili, jaké mají představy o provozu. A deset milionů byla nejnižší částka.

TRYLČOVÁ: Podstatné je, že se zpřísnily podmínky ze strany státu a ten finanční nárůst je odůvodněný. Z mého pohledu by ale provozování protialkoholních stanic mělo být především systémovým úkolem státu, který se problému zbavil tím, že ho převedl na kraje.

PIKNER: Máme jako zastupitelé dva roky na to, abychom zákonodárnou iniciativou převedli tam, kam patří. Tedy, jak říká kolegyně, zpátky na stát. A my máme čas i na diskusi o tom, jestli vůbec mají záchytné v současném pojetí svoje místo. Protože zatím to není nic jiného než drahý hotel, který je ale bohužel placen z našich daní.

**Diskusi vedl
Miroslav Anton**

Rekonstrukce silnic v Plzeňském kraji

V posledním čtvrtletí roku 2018 se podařilo prostřednictvím Správy a údržby silnic Plzeňského kraje opravit a vylepšit povrch na třech komunikacích v regionu.

Plánice

Díky dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury (zhruba 37 milionů korun) bylo opraveno téměř šest kilometrů silnice mezi Plánicí a křižovatkou s hlavním tahem z Klatov na Horažďovice. V úsecích mezi vesnicemi byla po opravě podkladu položena nová vozovka. V Nové Pláni a v Křížovicích šlo o odfrézování původního asfaltového koberce a pokládku nového. Součástí stavby byla rovněž rekonstrukce propustků, zpevnění krajnic, úprava sjezdů, osazení směrových sloupků, provedení vodorovného dopravního značení a osazení svodidel. Během uzavírky zajistila místní samospráva i opravu vodovodu v Nové Plánici. Stavba byla uvedena do provozu v říjnu loňského roku.

Průtah Mirošovem

5. prosince 2018 byla uvedena do provozu rekonstruovaná vozovka v Mirošově. Součástí

stavby byly i úprava dvou protilehlých autobusových zastávek se zřízením místa pro přecházení, odvodnění komunikace do nových uličních vpustí a pročištění příkopů. Zároveň proběhla oprava mostu v Mirošově. Město financovalo přeložení a výstavbu nových chodníků, nástupišť zastávek, sjezdů na místní komunikace a vjezdů k nemovitostem. Celkové náklady stavby činily 15 372 milionů korun.

Všeruby

Ve středu 12. prosince 2018 byl slavnostně otevřen průtah ve Všerubech v celkové délce 1,435 km. V rámci stavby byla provedena rekonstrukce silnice II/184, výstavba chodníků, parkoviště, oprava kanalizačního řadu, přeložka vodovodního řadu, plynu, zařízení ČEZ, úprava svislého a vodorovného dopravního značení. Byly opraveny navazující úseky silnice na hranice se SRN a úsek

silnice II/190 v intravilánu městysu Všeruby. Stavba byla financována z rozpočtu Plzeň-

ského kraje a městysu Všeruby. Celkové náklady stavby činily 54,4 milionů korun.

Přehled bonusů jízdních řádů veřejné dopravy

Od 9. prosince loňského roku došlo k významnému posílení veřejné dopravy v Plzeňském kraji.

- Zkrácení jízdní doby mezi Plzní a Prahou díky novému železničnímu tunelu
- Nové bezbariérové autobusové nádraží u vlakového nádraží v Šumavské ulici
- 30 minutový interval ve špičce mezi Plzní a obcí Zruč-Senec
- Posílení spojení mezi Plzní a Neurazy, 30 minutový interval ve špičce Plzeň–Chválenice
- Více víkendových autobusových spojů Plzeň–Stříbro–Tachov
- Přímá letní linka z Plzně na Horskou Kvildu a Kvildu
- Vlaky z Radnic do Plzně jedou přímo bez přestupu
- Posílení drážní dopravy mezi Plzní a Přešticemi
- Zajištění návazností autobusů v Kralovicích na vlaky do Rakovníku
- Rozšíření IDP do Strakonice (platí pro vlaky)
- Integrace rychlíků a expresů (Plzeň–Mariánské Lázně a Plzeň–Horažďovice) do IDP
- 30 minutový interval ve špičce mezi obcemi Rokycany a Strašice
- Každou hodinu ve špičce jede autobus z Rokycan do Zbirohu
- Posílení dopoledního spojení Plzeň–Volduchy

Soutěžíme s měsíčníkem

Soutěžní otázka v tomto čísle zní:
Lanovka na vrchol Špičáku a ostatní vleky ve Ski&Bike Špičák jsou každý den pro veřejnost v provozu:

- a) od 8,30 do 16,00 hodin
- b) od 8,00 do 16,00 hodin
- c) od 8,00 do 16,30 hodin

Správné odpovědi zasílejte do
21. 1. 2019 pod heslem „Špičák“
na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje,
Odbor kancelář hejtmana,
Škroupova 18, 306 13, Plzeň nebo
na: redakce@plzensky-kraj.cz

**Soutěžíme o skipas na celý den
lyžování pro dvě osoby.**

Podmínky soutěže naleznete na
www.plzensky-kraj.cz.

Správná odpověď z minulého čísla:
Království za koně

Výherci z minulého čísla:
Jana Palková
Jiří Kratejl

"Sestro, pište si, je to 350 Kč vlevo nahoře, 490 Kč vpravo dole
a 410 Kč vlevo dole..."

Krajský půlmaraton

PLZEŇSKÝ KRAJ

Plzeňského kraje

Půlmaraton
OMEXOM Krajská pětka
Krajská desítka
Týmový běh
Dětské běhy

13. dubna
2019

Registrace
spuštěny!

Areál Škodaland, Plzeň
Start v 10:00 hodin

[FB.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje](https://www.facebook.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje)

pulmaraton.plzensky-kraj.cz

Generální partneři

OMEXOM

Partneři

auto
KUNČEK

SPORTOVNÍ VÝŽIVA
www.ptservis.cz

DAIKIN

JOHNNY SERVIS

BEZPEČNÁ SPRÁVČIČKA
RUNLAND

HITRÁDI
FM PLUS
...která hraje

KWIK-FIT
fitness studio pro každého

VIVOBAREFOOT
Autorizovaná prodejna Plzeň

SAFEROAD
Have a safe journey